

3 generaties predikers

Vader Henk Schoon is pastoor in Gouda en Dordrecht en moeder Idelette is predikant in Vleuten. En nu is dochter Thelma ook bevangen door het predikavirus. Wat speelt zich allemaal af in een huis vol predikers?

Tekst: Dick van Dijk

‘Pastorie’ staat er met grote letters naast van de Oude Willibrordkerk van Vleuten. De goede kijker ziet de Protestantse St. Pancratius en Oudkatholieke Gummarus en Pancratiuskerk van Enkhuizen. In de hal iconen, naast een afbeelding van New Yorkse wolkenkrabbers. De seculiere wereld en de kerk gezusterlijk naast elkaar. Onder de trap wat hometrainers om de spieren soepel te houden. Liturgisch houden ze de spieren soepel door regelmatige afwisseling van staan-zitten-(knielen)-staan.

Aan tafel de predikant van Vleuten, Idelette Otten en dochter Thelma Schoon. Echtgenoot en vader Henk Schoon zit in de studeerkamer de preek voor zondag te maken.

Van links naar rechts: Daam Schoon, Idelette Otten, Thelma, Lobje en Henk Schoon

FAMILIEROOTS

Idelette – vernoemd naar Idelette de Bure, de vrouw van Calvijn – is geboren in Arnhem als helft van een tweeling. Naast haar tweelingbroer heeft ze twee zussen boven zich en twee zussen onder zich. Het gezin van acht woonde in de pastorie van Huissen en Almelo. In de Grote of St. Georgius en St. Mauritiuskerk van Almelo leerde Idelette liturgie vieren en de Bijbel spelen. Ze ging, net als haar twee oudere zussen, theologie studeren aan de Universiteit van Amsterdam. Daar leerde ze Henk Schoon, oudkatholiek priester-student, kennen. Hij is nu pastoor van Gouda en Dordrecht. Zwager Dick is oudkatholiek bisschop van Haarlem en zijn vrouw theologe.

Thelma werd, evenals haar broer en zus, geboren in Enkhuizen. Ze werden misdienaar in de Oudkatholieke Kerk. En zondags een huiskamer met gasten onder het motto: na spiritualiteit ook spiritualiën om te proosten op het leven. Thelma bezocht de toneelschool maar koos toch voor theologie. Broer en zus kozen voor Technische Bedrijfskunde en Vliegtuigbouw. Voor Idelette was het direct duidelijk: gemeentepredikant. Een roeping waarin ze haar liefde voor de liturgie, pastoraat en diaconaat praktisch handen en voeten kan geven. Thelma ziet haar toekomst in de kerk, misschien met nog iets ernaast zoals onderwijs of geestelijke verzorging.

Thelma's eerste preken zijn achter de rug. Het aanbod van moeder om mee te kijken wordt resoluut beantwoord met een ‘kom maar luisteren’.

Deze koppigheid hoort bij de familie Otten/Schoon. (O)pa Schoons ouders waren socialistisch en hadden afstand genomen van de hervormde kerk, die armen op een armenbank achterin de kerk plaatsten. Maar opa Schoon zette zich volop in voor de materiële zaken van de kerk, hij deed veel voor het onderhoud van de gebouwen. Opa Otten kon kerkbestuurders ook tot grote wanhoop drijven.

ONTKERKELIJKING: GEEN VERGRIJZING, MAAR VERZILVERING

Als vriendinnen de kerk als stoffig beschrijven ziet Thelma het als een uitdaging om dit beeld op te frissen. Idelette valt bij met een mooi voorbeeld: niet een vergrijzende maar een ‘zilveren gemeente’.

De vraag of Thelma nog brood ziet in een verregaande ontkerkelijkheid en secularisatie wordt met positivisme beantwoord. Spiritualiteit is van alle tijden en alle plaatsen. De zaak moet van de grond af opgebouwd

worden. De millennials hebben geen idee wat de kerk is, hun ouders hebben vaak gebroken met de kerk. De media toont een gitzwart beeld van de kerk door onder andere de misbruikschandalen op de voorgrond te plaatsen. Dat die schandalen aan het licht komen door media is alleen maar goed, maar het geeft een eenzijdig beeld, vindt ze.

Opnieuw beginnen geeft, zoals in de lente, geweldige kansen. Met een vraag aan een vriend of vriendin: “Ga eens mee, misschien vind je het wat.” Thelma is wars van lauwe reacties. Zeg maar wat je er echt van vindt. Niet uit gewoonte naar de kerk maar omdat je iets kunt bijdragen én zult ontvangen, dat ziet Thelma als haar roeping.

PREDIKEN IN DE MOOISTE KERK VAN NEDERLAND

De klok tikt door, de preek voor morgen moet nog worden gemaakt. Idelette viert zondag de liturgie in de Amsterdamse Oude of St. Nicolaaskerk, de mooiste kerk van Nederland. Ze begint haar preek met een citaat van Jonathan Sacks, emeritus-opperrabbin van Groot-Brittannië.

“Eén reden dat religie in de moderne wereld heeft overleefd, ondanks vier eeuwen van secularisatie, is dat

THELMA WIL HET BEELD VAN DE KERK OPFRISSEN

het de drie vragen beantwoordt die ieder mens zich op een of ander moment in zijn of haar

leven zal afvragen: Wie ben ik? Waarom ben ik hier? Hoe zal ik dan leven? Deze kunnen niet worden beantwoord door de vier grote instituten van het moderne Westen: wetenschap, technologie, de markteconomie en de liberale democratische staat. De wetenschap vertelt ons hoe, maar niet waarom. Technologie geeft ons kracht, maar kan ons niet vertellen hoe we die kracht moeten gebruiken. De markt geeft ons keuzes, maar vertelt ons niet welke keuzes we moeten maken. De liberale democratische staat weerhoudt zich er in principe van om een bepaalde manier van leven voor te schrijven. Het resultaat is dat de hedendaagse cultuur ons een bijna oneindig aantal mogelijkheden voorschotelt, maar niet vertelt wie we zijn, waarom we hier zijn en hoe we moeten leven.”

Na de viering kan aanstaand collega Thelma dominee Idelette voorzien van kritisch commentaar om daarna als moeder en dochter in een Amsterdams café te toosten: “L’chaim!” Op het leven!